Звіт про опитування здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Пропонуємо увазі громадськості звіт про опитування здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» другого магістерського рівня вищої освіти щодо якості освітнього процесу за ОПП. Опитування в межах внутрішнього моніторингу якості вищої освіти проводилося на добровільних засадах у грудні 2019 року. Опитування проведено в паперовому вигляді, обробка результатів здійснювалася вручну.

Усього взяли участь в опитуванні – 7 здобувачів вищої освіти. Анкета для здобувачів вищої освіти складалася з двох розділів: у першому розділі містились 6 «відкритих» питань з приводу якості освітнього процесу у ЗВО; у другому розділі містилося 21 «закрите» питання з приводу особливостей та рівня участі студентів в регулюванні навчального процесу у ЗВО.

Отримані наступні результати

Розділ 1. Аналіз даних анкетування з приводу якості освітнього процесу у ЗВО

При аналізі відповідей студентів-магістрантів на відкриті запитання **з** приводу якості навчального процесу у ЗВО було отримано наступні результати.

1. Чинники успіху у майбутній професії психолога полягають у:

1) Засвоєних знаннях, вміннях, навичках (60 % відповідей);

2) Самовдосконаленні та самостійному вивченні психології (40 % відповідей).

2. Оцінка змісту та обсягу практичної підготовки, яка закладалася в ОП, має наступні значення:

1) На високому та достатньому рівні (88 % відповідей);

2) На недостатньому рівні (12 % відповідей).

3. На запитання про необхідність зробити зміни в ОП для Вашої спеціальності отримано наступні відповіді:

1) Ні, немає необхідності (30% відповідей);

2) Так, є необхідність (70 % відповідей), а саме:

- Додати більше дисциплін спрямованих саме на практику.

- Так, я вважаю що потрібно змінити розподіл годин на теорію і практику. Вважаю, що дуже багато непотрібної теоретичної води викладається;

- Додати більше практики;

- Змінити форму проведення семінару направлену більше на оволодіння практичними знаннями та вміннями, які будуть в нагоді при влаштовуванні на роботу;

- Так, збільшити кількість аудиторних годин;

- Так, більше практики.

4. На запитання про те, чи задоволені магістранти залученням професіоналів-практиків до організації освітнього процесу (відвідування тренінгів, семінарів, майстер-класів тощо) отримано наступні відповіді:

1) Так, задоволені = 80% відповідей;

2) Ні, не задоволені = 20% відповідей.

5. На запитання про те, які методи навчання в освітній програмі магітранти вважають найбільш ефективними отримано наступні відповіді:

1) Методи проблемного викладення (20% відповідей);

2) Методи, які спрямовані більше на практичну діяльність (60% відповідей), а саме:

- Практичні заняття;
- Ті методи, які допомагають здобувати практичні знання , які можна використовувати при виході на роботу;
- Ті методи, які спрямовані більше на практичну діяльність;
- Практична діяльність: виконання психодіагностичних завдань, зокрема, психологічних тестів;
- Рішення психологічних завдань тощо.

3) Поєднання практики з теорією (20 % відповідей).

6. Контент-аналіз відповідей магістрантів дозволив проранжувати дисципліни, які відіграють провідну роль у підготовці до вступу в магістратуру:

- Загальна психологія = 5 відповідей (1 ранг)
- Вікова психологія = 4 відповідей (2 ранг)
- Англійська мова = 3 відповідей (3,5 ранг)
- Соціальна психологія = 3 відповідей (3,5 ранг)
- Психологія = 2 відповідей (5 ранг)
- Консультування = 1 відповідь (6 ранг)

Таким чином, магістранти очікують змін в ОП для спеціальності 053 «Психологія» в наступних аспектах: 1) додати більше дисциплін, спрямованих саме на практику; 2) додати більше психологічної практики; змінити форму проведення семінарів, щоб вона направлена більше на оволодіння практичними знаннями та вміннями, які будуть в нагоді при влаштовуванні на роботу; 3) залучати професіоналів-практиків до організації освітнього процесу (відвідування тренінгів, семінарів, майстер-класів тощо); 4) поєднати теорію з практикою; 5) приділяти увагу при підготовці до вступу у магістратуру наступним дисциплінам: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Англійська мова», «Соціальна психологія».

Розділ 2. Аналіз даних анкетування з приводу особливостей освітнього процесу у ЗВО.

Магістрантам було запропоноване завдання з пропозицією оцінити за 5-бальною шкалою певні аспекти освітнього процесу у ЗВО.

Використання такої процедури опитування було зумовлено тим, що метод бальних оцінок – один з методів одновимірного шкалювання, який використовується в психології. Його процедура полягає в побудові шкал на основі бальних оцінок, одержуваних з суджень випробовуваних. В проведеному опитуванні здобувачам вищої освіти пропонувалося вибрати одне з послідовності чисел одновимірної шкали (від 1 до 5), що відбивало показники їх ставлення до освітнього процесу у ЗВО. У «Методі бальних оцінок» застосовується інтервальна шкала, і тому інтервали між числами відображають рівні інтервалів в оцінці здобувачами освіти рівня їх участі в регуляції навчального процесу у ЗВО. На цій підставі було заздалегідь математично розраховано та виокремлено певні ступені вираженості ставлення здобувачів освіти до освітнього процесу у ЗВО (Климчук В.О. Математичні методи у психології. Навчальний посібник для студентів психологічних спеціальностей. – К.: Освіта України. – 2009. – 288 с.).

Спираючись на зазначені вище положення, у проведеному дослідженні ступінь вираженості показника в залежності від середньої оцінки складає:

- від 1 б. до 2,33 б. (низький рівень);
- від 1,34 б. до 3,66 б. (середній рівень);
- від 3,67 б. до 5 б. (високий рівень).

В результаті на підставі проведеного опитування здобувачів вищої освіти ОР «Магістр» спеціальності 053 «Психологія» було отримано наступні результати за показниками такої міри центральної тенденції, як середнє арифметичне.

1. Узагальнена оцінка у формі середнього арифметично за всіма відповідями студентів на 21 запитання, склала 3,84 бали, що відповідає високому рівню показника та свідчить про те, що загалом здобувачі вищої освіти задоволені організацією освітнього процесу за спеціальністю 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у СумДПУ імені А.С.Макаренка.
2. Оцінки здобувачами освіти окремих аспектів освітнього процесу представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінка здобувачами вищої освіти ОР «Магістр» спеціальності 053 окремих аспектів освітнього процесу)

Запитання	Середнє аріфметичне (бали)	Ступінь вираженості показника		
		Високий	Середній	Низкий
1. Чи були враховані Ваші пропозиції при визначенні в ОП потрібних Вам навчальних дисциплін?	4,2	+		
2. На скільки Ви маєте можливість реально сформувати індивідуальну освітню траєкторію в ОП?	3,5		+	
3. Визначте, якою мірою Ви можете реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін в ОП.	3,8	+		
4. Як Ви оцінюєте зміст та обсяг практичної підготовки, закладений в ОП?	4,0	+		
5. Як Ви оцінюєте власний ступінь навчальної завантаженості при навчанні у в ОП?	4,6	+		
6. Чи є вибір викладачами форм і методів навчання ефективним для Вашої професійної підготовки?	4,0	+		
7. У якій мірі ОП враховує Ваші інтереси в процесі навчання?	3,4		+	
8. На скільки своєчасно Вам була надана інформація щодо цілей та очікуваних результатів навчання?	3,8	+		
9. Оцініть, на скільки Ви маєте доступ до міжнародних інформаційних ресурсів.	4,3			
10. На скільки своєчасно доводиться до Вас інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання результатів навчання?	4,1	+		
11. На скільки екзаменатори у процесі контрольних заходів є об’єктивними та неупередженими?	4,6	+		

12. У якій мірі є чіткими і зрозумілими процедури повторного проходження контрольних заходів?	4,4	+		
13. У якій мірі є урегульованим порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів?	4,6	+		
14. На скільки Ви знайомі з документами та іншими матеріалами, які містять політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності?	3,3		+	
15. У якій мірі заклад вищої освіти створює середовище, у якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим?	3,2		+	
16. На скільки Ви задоволені рівнем професіоналізму викладачів під час навчання?	4,6	+		
17. Як Ви задоволені залученням професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до викладання та організації освітнього процесу?	4,4			
18. У якій мірі Вам гарантується безпечність життя і здоров’я у освітньому процесі?	4,7	+		
19. Визначте рівень задоволеності організаційною, інформаційною та консультативною підтримкою у освітньому процесі.	4,3	+		
20. Визначте рівень задоволеності політикою та процедурами врегулювання конфліктних ситуацій.	4,3	+		
21. У якій мірі Ви змістовно залучені до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП (моніторингу навчального процесу)?	4,2	+		

Таким чином, як свідчать отримані результати здобувачі вищої освіти ОР «Магістр» спеціальності 053 «Психологія» в цілому задоволені станом освітнього процесу за ОПП у СумДПУ імені А.С.Макаренка. Але чотири запитання які можна узагальнити у дві групи показали середній рівень задоволеності. По-перше, це можливість реально формувати індивідуальну траєкторію освіти через урахування індивідуальних інтересів студентів в навчанні. Та, по друге, це сфера ознайомленості студентів з політикою академічної доброчесності та її дієвості. Ці аспекти освітнього процесу потребують підсиленої уваги та покращення.